

BMVN.

**Một số kinh nghiệm xử lý tranh chấp KDTM khi
thời hiệu khởi kiện đã hoặc sắp hết**

Quách Minh Trí

15/06/2020

Nội dung

1

Tóm tắt một số quy định pháp luật

2

Một số giải pháp thực tiễn

Tóm tắt một số quy định pháp luật

1.1. Thời hiệu khởi kiện là gì?

➤ **Điều 150.3, BLDS 2015:**

“Thời hiệu khởi kiện là thời hạn mà chủ thể được quyền khởi kiện để yêu cầu Tòa án giải quyết vụ án dân sự bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp bị xâm phạm; nếu thời hạn đó kết thúc thì mất quyền khởi kiện.”

➤ **Điều 149.2, BLDS 2015 và Điều 184.2 BLTTDS 2015:**

“Tòa án chỉ áp dụng quy định về thời hiệu theo yêu cầu áp dụng thời hiệu của một bên hoặc các bên với điều kiện yêu cầu này phải được đưa ra trước khi Tòa án cấp sơ thẩm ra bản án, quyết định giải quyết vụ việc.

1.2. Một số thời hiệu khởi kiện theo quy định pháp luật

Luật		Thời hiệu khởi kiện
Dân sự	BLDS 2005	02 năm (Điều 427)
	BLDS 2015 (có hiệu lực từ 01/01/2017)	03 năm (Điều 429)
Luật Thương mại		02 năm (Điều 319)
Luật Trọng tài Thương mại		02 năm (Điều 33)
Luật Kinh doanh bảo hiểm		03 năm (Điều 30)
Luật các công cụ chuyển nhượng		02 năm/ 03 năm (Điều 78)
Luật Hàng hải		02 năm (Điều 195, 214, 219, 241, 246, 262, 274, 336) (THKK về hư hỏng, mất mát hàng hóa; THKK về việc đòi hoàn trả số tiền bồi thường quá mức trách nhiệm - 01 năm (Điều 169, 290.1))

1.3. Thời điểm bắt đầu thời hiệu khởi kiện

➤ BLDS 2015:

“... tính từ ngày người có quyền yêu cầu biết hoặc phải biết quyền, lợi ích hợp pháp của mình bị xâm phạm, trừ trường hợp pháp luật có quy định khác.”

➤ Luật Thương mại 2005:

“... kể từ thời điểm quyền và lợi ích hợp pháp bị xâm phạm”

➤ Luật Trọng tài Thương mại 2010:

“Trừ trường hợp luật chuyên ngành có quy định khác, ... kể từ thời điểm quyền và lợi ích hợp pháp bị xâm phạm”

1.4. Thời điểm bắt đầu thời hiệu khởi kiện

➤ Điều 23.5, Nghị quyết 03/2012/NQ-HĐTP

- Ngày hết hạn thực hiện nghĩa vụ, theo thỏa thuận hoặc theo quy định
- Ngày hết thời hạn đã được thông báo
- Ngày chấm dứt thỏa thuận kéo dài thời hạn thực hiện nghĩa vụ
- Ngày vi phạm nghĩa vụ trong hợp đồng/ Ngày đơn phương đình chỉ hợp đồng
- Thời điểm xảy ra hành vi xâm phạm cuối cùng, nếu hành vi xâm phạm xảy ra ở nhiều thời điểm khác nhau
- Thỏa thuận khác của các bên về THKK

1.5. Bắt đầu lại thời hiệu khởi kiện

➤ Điều 157 BLDS 2015

- Bên có nghĩa vụ đã thừa nhận một phần hoặc toàn bộ nghĩa vụ của mình đối với người khởi kiện;
- Bên có nghĩa vụ thừa nhận hoặc thực hiện xong một phần nghĩa vụ của mình đối với người khởi kiện;
- Các bên đã tự hòa giải với nhau.

1.6. “Ngoại lệ”

- **Trường hợp không áp dụng THKK (Điều 155, BLDS 2015)**
 - Yêu cầu bảo vệ quyền nhân thân không gắn với tài sản
 - Yêu cầu bảo vệ quyền sở hữu
 - Tranh chấp về quyền sử dụng đất theo quy định của Luật đất đai.
 - Trường hợp khác do luật quy định.
- **Thời gian không tính vào THKK (Điều 156, BLDS 2015)**
 - Bất khả kháng
 - Trở ngại khách quan

1.7. Thời hiệu khởi kiện – Pháp luật nội dung hay pháp luật tố tụng?

THKK là vấn đề thủ tục

- Không xét lại THKK
 - Quyết định số 04/2019/QĐ-PQTT
 - Quyết định số 11/2018/QĐ-PQTT

- Vẫn xem xét lại THKK
 - Quyết định số 1357/2017/QĐ-PQTT–
THKK là nguyên tắc cơ bản của luật tố tụng dân sự

THKK là vấn đề nội dung

2

Một số giải pháp thực tiễn

2.1. Áp dụng quy định về bắt đầu lại thời hiệu khởi kiện

Bản án số 70/2018/KDTM-PT của TAND Hà Nội về tranh chấp các hợp đồng mua bán hàng hóa: Bị đơn ban hành Công văn xác nhận về công nợ (dù các bên chưa đối chiếu để xác định công nợ cụ thể. Tòa án xác định THKK được bắt đầu lại từ thời điểm ban hành Công văn.

Giải pháp đề xuất:

- Thỏa thuận xử lý nợ
- Biên bản đàm phán
- Công văn xác nhận của bên có nghĩa vụ
- V.V.

2.2. Áp dụng “ngoại lệ” – Trường hợp không áp dụng THKK

Điều 159.3.a, BLTTDS 2004, sửa đổi 2011

“... tranh chấp về đòi lại tài sản do người khác quản lý, chiếm hữu... thì không áp dụng thời hiệu khởi kiện.”

Nghị quyết 03/2012/NQ-HĐTP

Đòi lại tài sản đã hết THKK:

- Yêu cầu thanh toán khoản tiền gốc thì không áp dụng thời hiệu khởi kiện.
- Tòa không giải quyết yêu cầu thanh toán lãi.

Điều 155.3, BLDS 2015

“Thời hiệu khởi kiện không áp dụng trong trường hợp sau đây: ... 2. Yêu cầu bảo vệ quyền sở hữu ...”

Điều 163 – 170, BLDS 2015: Bảo vệ quyền sở hữu, quyền khác đối với tài sản

2.3. Áp dụng “ngoại lệ” – Thời gian không tính vào THKK

Bản án số 70/2018/KDTM-PT của TAND Hà Nội về tranh chấp các hợp đồng mua bán hàng hóa: Chậm trễ của Tòa án trong giải quyết đơn khởi kiện của Nguyên đơn là trở ngại khách quan và thời gian này không được tính vào THKK.

Giải pháp đề xuất:

- Chứng minh sự kiện bất khả kháng
- Chứng minh trở ngại khách quan

2.4. Áp dụng các giải pháp “ngoài kiện tụng”

➡ Xem xét khả năng yêu cầu hủy bỏ một số văn bằng, giấy phép,...

VD: Điều 96 Luật SHTT quy định: “[t]hời hiệu thực hiện quyền yêu cầu hủy bỏ hiệu lực văn bằng bảo hộ là suốt thời hạn bảo hộ; đối với nhãn hiệu thì thời hiệu này là năm năm kể từ ngày cấp văn bằng bảo hộ, trừ trường hợp văn bằng bảo hộ được cấp do sự không trung thực của người nộp đơn.”

Câu hỏi

BMVN.

This presentation has been prepared for clients and professional associates of Baker & McKenzie. Whilst every effort has been made to ensure accuracy, this presentation is not an exhaustive treatment of the area of law discussed and no responsibility for any loss occasioned to any person acting or refraining from action as a result of material in this presentation is accepted by Baker & McKenzie.

BMVN International LLC is a member firm of Baker & McKenzie International, a global law firm with member law firms around the world. In accordance with the common terminology used in professional service organisations, reference to a "partner" means a person who is a partner, or equivalent, in such a law firm. Similarly, reference to an "office" means an office of any such law firm. This may qualify as "Attorney Advertising" requiring notice in some jurisdictions. Prior results do not guarantee a similar outcome.

© 2020 BMVN International LLC

bakermckenzie.com/bmvn/